

I. OBRAZLOŽENJE

Uvod

Na temelju Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11,90/11 i 50/12), Prostornog plana uređenja Općine Hrvace (Službeni glasnik Općine Hrvace broj 05/5,05/09 i 01/13) i Odluke o izradi Urbanističkog plana uređenja za dio naselja Vučipolje (Službeni glasnik Općine Hrvace, broj 03/13) započela je izrada Urbanističkog plana uređenja za dio naselja Vučipolje, u daljnjem tekstu „Plan“.

Granica obuhvata ovog Plana utvrđena je Prostornim planom uređenja Općine Hrvace (Službeni glasnik Općine Hrvace broj 05/05, 05/09 i 01/13) na kartografskom prikazu 3.b. „Uvjeti korištenja i zaštite prostora područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite,“ u mjerilu 1:25000, te na kartografskim prikazima „Građevinska područja u mjerilu 1:5000.

Površina obuhvata Plana iznosi cca 8,07 ha.

Razlog za izradu Urbanističkog plana uređenja za dio naselja Vučipolje je osiguranje prostorno – planskih preduvjeta za gradnju građevina za stambene namjene te svih pratećih sadržaja.

Zemljište u obuhvatu Plana u naravi predstavlja neizgrađeno građevinsko područje.

Plan se izrađuje u mjerilu 1:1000.

Izrada Urbanističkog plana odvija se u slijedećim fazama:

- I. Prethodni radovi
- II. Programsko analitički dio (radni sastanci)
- III. Nacrt prijedloga UPU-a (prethodne rasprave)
- IV. Prijedlog UPU-a (javna rasprava)
- V. Nacrt Konačnog prijedloga UPU-a
- VI. Konačni prijedlog UPU-a
- VII. Završna obrada UPU-a

Izrada Plana temelji se na slijedećim zakonima, propisima i dokumentima prostornog uređenja:

- Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11,90/11 i 50/12)
- Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03, 82/04 i 110/04), te njegove eventualne novele

- Ostali zakoni koji svojim odredbama utječu na prostorna ili druga rješenja ili se odnose na namjenu, odnosno funkciju prostora, te njihove eventualne novele
- Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 45/04, ispravak 163/04), te njegove eventualne novele
- Prostornom planu uređenja Općine Hrvace (Službeni glasnik Općine Hrvace 05/05, 05/09 i 01/13)

Postupak provedbe prethodne i javne rasprave, te usvajanja plana propisan je Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12).

Područje obuhvata Plana

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti dijela naselja Vučipolje u prostoru Općine Hrvace

Prema postojećoj teritorijalnoj podjeli Općina Hrvace predstavlja dio XVII. Splitsko-dalmatinske županije. Svrstana je u prostornu cjelinu Sinjske (Cetinske) krajine orijentirane na gornji tok rijeke Cetine i uz obalu akumulacijskog jezera Peruča. Općina se nalazi u mikroregiji zaobalnog graničnog područja.

Postojeće stanje sustava naselja na području općine Hrvace određeno je dosadašnjim razvojem i procesima okupljanja stanovništva na okopoljskom prostoru. Najvažniji čimbenik u razvoju naselja je do kraja II svjetskog rata bila poljoprivreda te je naseljavanje slijedilo logiku plodnih polja. Tako je naslijeđen sustav kojeg karakteriziraju mala i raspršena naselja.

Na području Općine Hrvace organizirano je jedanaest mjesnih odbora koji obuhvaćaju slijedeća naselja:

Dabar, Donji Bitelić, Gornji Bitelić, Laktac, Maljkovo, Potravlje, Rumin, Satrić, Vučipolje, Zasiok i Hrvace, najveće naselje i općinsko središte koje se razvilo uz državnu cestu D1 Split-Zagreb koja prolazi samim središtem naselja.

Područje općine Hrvace obuhvaća ukupnu površinu od 206,03 km², što je 4,6% od teritorija županije splitsko-dalmatinske. Osnovno obilježje područja su velike površine pašnjaka i šuma, što zajedno pokriva 83% područja općine.

Posebnost teritorija čini Hrvatačko polje, koje se pruža se uz tok rijeke Cetine od mosta Panja do Hana. Smješteno je između istočnih izdanaka Svilaje i sjeverozapadnih izdanaka Dinare. Kod Hana je polje spojeno jednom uskom dolinom sa Sinjskim poljem. U postojećim uvjetima radi neizvedenih melioracijskih radova veći dio polja plavi i po nekoliko puta godišnje, dok kod većih protoka praktički cijelo polje plavi. Na polju nije organizirana proizvodnja, osim na uzdignutim rubovima, manje izloženim plavljenju gdje se uglavnom siju žitarice. Na ostalom dijelu polja nalaze se livade i pašnjaci. Čitava površina polja je u privatnom vlasništvu.

Područje općine je ratarsko stočarski kraj. U ratarskoj proizvodnji prevladava proizvodnja žitarica i to kukuruza i pšenice, a u stočarskoj proizvodnji govedarstvo i ovčarstvo. Ostale stočarske grane bile su slabo razvijene i služile su za zadovoljenje obiteljskih potreba. Proizvodnja za tržište bili su kravlje mlijeko, telad i janjad. Specijaliziranih proizvodnih gospodarstva bilo je malo. Pašnjačke površine kao i dosadašnja struktura korištenja oraničnih površina predodređuje ovo područje u stočarsku proizvodnju. Tome pogoduje pored obradivih i pašnjačkih površina mogućnost natapanja dijela Hrvatačkog polja iz rijeke Cetine, a time i intenziviranje proizvodnje ratarskih i krmnih kultura.

Vučipolje je naselje smješteno između 3 planine: sa sjevera Debelo Brdo, juga Svilaja i sjeveroistoka Dinara te na jugu jezero Peruča. Vučipolje je selo tipičnog rasporeda u Dalmatinskoj Zagori u čijem su sastavu zaseoci Budići, Glavurdići, Brkljačići, Šarići,

Kudrići, Prološćići, , Domjanovići, Tomići, Gradina, te Marunice uz koji se i nalazi područje obuhvata Plana.

Stanovništvo sela je stopostotno hrvatske nacionalnosti, i rimo-katoličke vjere a u selu se nalazi crkva Svetog Ivana Krstitelja koji se u kalendarskoj godini slavi 24.lipnja te je taj svetac zaštitnik sela, a još se u župi i crkvi slavi i Gospa Karmelska 16. srpnja. U župi se nalazi i kapelica Svetog Antuna Padovanskog koji se slavi 13. lipnja.

Selo se nalazi na nadmorskoj visini od nekih cca 450 m, te samim time spada pod planinske predjele.

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

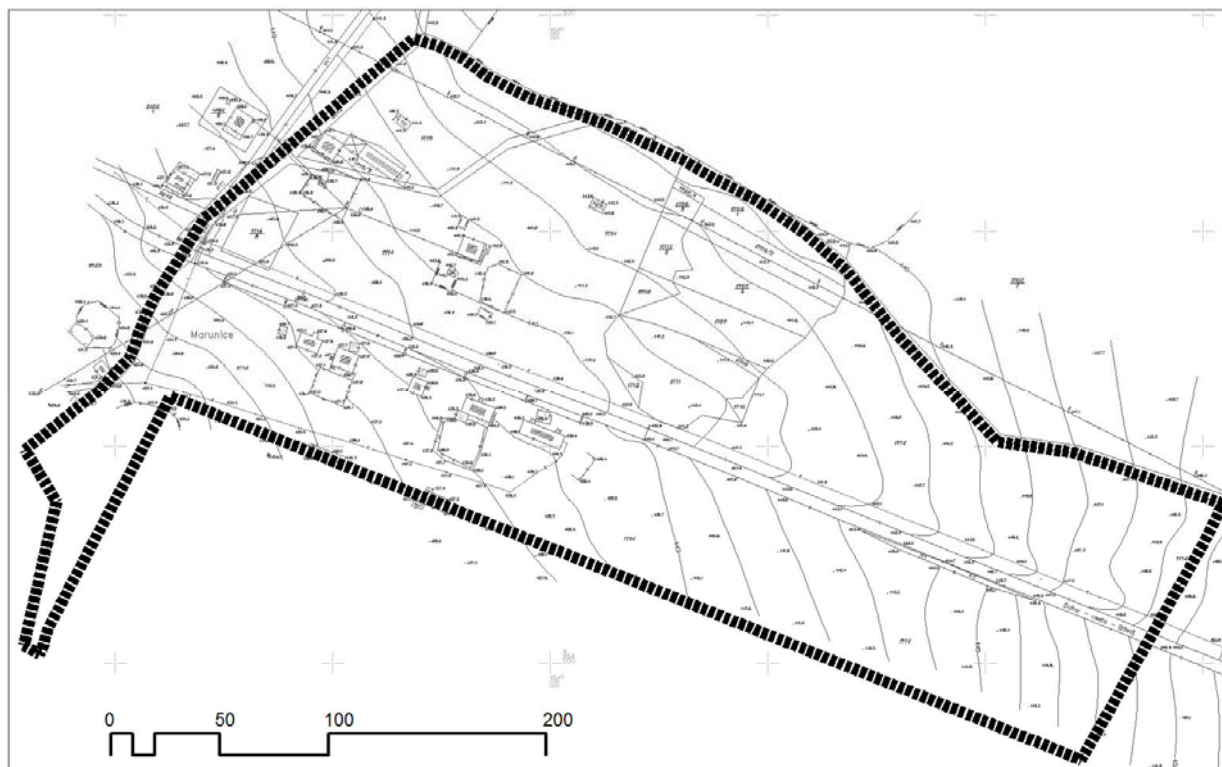
Zona dijela naselja Vučipolje nalazi se u sklopu naselja Vučipolje uz županijsku cestu Ž 6082 Dabar- Bitelić.

Ukupna površina zone dijela naselja Vučipolje iznosi cca 8,07 ha.

Najviša točka na području obuhvata Plana nalazi se na 450 mnv, a najniža točka na 430 mnv što predstavlja reljefnu energiju od 20m. Prosječna nadmorska visina obuhvata Plana iznosi cca 440 mnv.

Područje obuhvata Urbanističkog plana uređenja u smjeru sjeverozapad-jugoistok iznosi cca 480 m, a u smjeru sjeveroistok-jugozapad cca 190m.

Ukupna dužina granica obuhvata Plana iznosi cca 1530m.

Područje obuhvata Plana

Prirodne značajke prostora

Klima

Najtopliji mjesec u godini je srpanj sa srednjom temperaturom zraka od 22.4°C, dok je najhladniji siječanj sa srednjom temperaturom zraka od 3.9°C. Apsolutna maksimalna temperatura zraka izmjerena je u srpnju 38.4°C, dok je minimalna zabilježena u veljači od -24,2°C. Apsolutno kolebanje ekstremnih apsolutnih temperatura zraka iznosi 62.6°C.

Najveće količine oborina pada u posljednja četiri mjeseca u godini, a najviše u prosincu. Ukupan broj oborinskih dana iznosi 123, prosječan broj dana sa tučom iznosi godišnje 3.7 dana. Snijeg najčešće pada u veljači (5dana).

Vodeni tokovi

Općina Hrvace ima vode u izobilju. U središnjem, sjevernom dijelu je dio akumulacijskog jezera "Peruča" a nizvodno rijeka Cetina. S lijeve strane cetine su izvori Veliki i Mali Rumin te suhi Rumin i Malin, a s desne strane Jeovac, Vojskova, Sutina i Slano jezero. To su sve kraški izvori, trajna ili periodična vrela.

Vegetacija

Što se tiče biljnog pokrova općine Hrvace pripada dvjema vegetacijskim zonama: submediteranskom području listopadne vegetacije i gorskoj zoni (područje bukve). Submediteransko područje listopadne vegetacije zauzima čitavo područje općine, osim najviših dijelova planine Svilaje i Dinare koji pripadaju gorskom području.

Neracionalno iskorištavanje šuma u dosadašnjem razdoblju uvjetovalo je nastajanje degradacijskih oblika vegetacije koji danas dominira.

Demografija

U vremenskom razdoblju od 1953.-2001. godine konstantno smanjenje broja stanovnika općine Hrvace, ali i relativno smanjenje udjela stanovnika općine u odnosu na broj stanovnika Splitsko-dalmatinske županije. Ukupno stanje je rezultat više komponenti prirodnog i mehaničkog kretanja stanovništva (nataliteta, mortaliteta, emigracija, imigracija).

Prema demografskim prognozama Prostornog plana uređenja Splitsko-dalmatinske županije, u 2015. godini se procjenjuje da će na području općine Hrvace živjeti 6.100 stalnih stanovnika.

U naselju Vučipolje prema popisu stanovništva iz 2011. g živi 110 stanovnika.

1.1.2. Prostorno razvojne značajke

Planom je obuhvaćeno djelomično izgrađeno područje, ukupne površine 8,07 ha.

Područje obuhvata infrastrukturno djelomično opremljeno.

Prometna i komunalna infrastruktura imaju velik značaj za poticanje razvitka određenog područja, njegovo uključivanje u gospodarske i druge tokove kao i osiguranje zaštite čovjekova okoliša.

Urbanistički plan uređenja u odabiru prostorno razvojne strukture te postavi korištenja i namjene površine u razmatranje uzima i šire područje izvan granica obuhvata Plana.

1.1.3. Infrastrukturna opremljenost

Prometni sustav

Cestovni promet

Županijska cesta Ž6082 Dabar-Bitelić, na nju se vežu ostale nerazvrstane ceste unutar Plana.

Telekomunikacije

U centru Općine, u zgradi poštanskog ureda u Hrvacama, nalazi se jedinica poštanske mreže- poštanski ured kojima se ostvaruje ukupan TK promet putem nepokretne mreže.

Na području Općine Hrvace nema baznih stanica pokretne TK mreže.

Vodoopskrba

Vodoopskrbni sustav bivše općine Sinj vodom se opskrbljivao sa nekoliko izvorišta razasutih ove po teritoriju nekad dosta prostrane općine. Obzirom na velike međusobne udaljenosti kao i udaljenosti naselja koja opskrbljuju vodom i neizgrađenost odnosno nedovršenost vodoopskrbnih sustava isti nisu bili međusobno povezani u jedinstveni sustav.

Područje obuhvata Plana nalazi se unutar vodoopskrbnog sustav "Šilovka" koji je namijenjen opskrbi dijela naselja u općini Hrvace i naselja Otišić u općini Vrlika. Vodozahvat je na izvorištu Šilovka u kanjonu Cetine nizvodno od brane Peruča.

Odvodnja otpadnih voda

Današnje stanje na području Općine je nezadovoljavajuće. Kanalizacijski sustavi nisu izgrađeni u naseljima Općine Hrvace. Oborinska voda se površinom, mjesnim putovima i stihijskom mrežom zemljanih kanala odvodi prema uglavnom neuređenim koritima obližnjih bujica. Ovim kanalima otječu i prelivne vode iz septičkih jama, a kod velikih oborina dolazi i do izlivanja istih po okolnom terenu, što sa sanitarnog stanovišta predstavlja ozbiljnu opasnost za stanovništvo ovih naselja.

Pročišćavanje otpadnih voda ne postoji. Kućanske otpadne vode prihvaćaju se ili u protočnim septičkim jamama ili u crnim jamama. Izlazni efluent se drenira u teren a kod visokih nivoa podzemne vode (sezona kiša) dolazi do izlivanja po okolnom zemljištu što ugrožava zdravlje stanovnika ovih naselja.

Elektroprijenos i elektroopskrba

Postojeća distribucijska električna mreža rezultat je 46-godišnjeg razvitka elektrifikacije Hrvaca. Područje općine Hrvace počelo se elektrificirati 1950. godine. U proteklom razdoblju elektrificirano je svih 41 zaseoka s 5.296 žitelja i 1.366 domaćinstava i 1445 objekata.

Globalna veličina konzuma ove općine je reda veličine:

- vršno opterećenje oko 1,5 MW i
- godišnja potrošnja od oko 4 milijuna kWh,
- broj potrošača električne energije je oko 1500 od čega na domaćinstva otpada 1.366 ili 91%.

Ključni objekt cijelog hidroenergetskog sustava Cetine predstavlja Peruča čija uloga je godišnje izravnavanje voda Cetine za energetska korištenje. U općini Hrvace se nalazi HE Peruča. HE "Peruča" (s istoimenom branom i akumulacijom) ukupne instalirane snage 41,6 MW (2x20 MVA) s prosječnom godišnjom proizvodnjom od oko 75 milijuna kWh izgrađena 1960. godine.

Na području Općine Hrvace nalazi se trafostanica PERUČA 110/35 kV, te dva dalekovoda 110kV ukupne dužine 20 km (na području Općine) i to PERUČA- BUŠKO BLATO i SINJ-PERUČA (čiji vod prolazi uz zapadnu granicu ovog Plana).

Područjem obuhvata Plana prolazi DV 10kV Bitelić-Vučipolje.

Na području obuhvata Plana ne postoji niti jedna trafostanica, a najbliža TTS VUČIPOLJE 1 10/0,4 250 kVA j udaljena približno 1km

1.1.4. Zaštićene prirodne, kulturno-povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti

Prirodna baština

Područje obuhvata Plana ne nalazi se unutar područja zaštićenih prirodnih vrijednosti.

Kulturna baština

Na području predmetnog Plana ne nalazimo dijelove kulturne i spomeničke baštine, a na širem području ubiciran je veći broj prapovijesnih, antičkih i srednjovjekovnih arheoloških lokaliteta; Satrić - zaselak Prolići i Glavinići, kod kapelice; Potravlje - istočno od Bešlića kuća, zaselak Glavurdići, položaji Gornja grudina i Grudina, položaj Crni umac, položaj na groblju ispred župne crkve sv. Filipa i Jakova, zaselak Primorci, položaj Jastrebača, položaj Plandište, srednjovjekovna tvrđava Gradina.

1.1.5. Obveze iz Prostornog plana uređenja Općine Hrvace

Prostornim planom uređenja općine Hrvace utvrđena su područja za razvoj i uređenje naselja. To su područja u kojima se već nalazi ili se planira stambena gradnja, objekti i sadržaji koji prate stanovanje, tj. organizaciju života u stambenom naselju kao što su objekti društvenog standarda (predškolske i školske ustanove, zdravstveni sadržaji i sl.), objekti fizičke kulture, uslužnog, proizvodnog zanatstva, ugostiteljski objekti, prodavaonice i sl., turistički objekti, komunalni objekti i objekti infrastrukture, mreža pješačkih puteva, lokalnih kolnih prometnica, parkirališta, javnih prostora, zelenih površina i dr.

Prostornim planom uređenja Općine se u okviru građevinskih područja naselja omogućuje gradnja skladišta, komunalnih servisa, raznih radionica i pogona, od obrtničkih do industrijskih (tzv. naseljska industrija), uz uvjet da ne zagađuju zrak, ne prouzrokuju buku veću od normi utvrđenih za stambeno naselje, ne privlače pretjerani promet teretnih vozila i/ili ne zahtijevaju velike površine zemljišta.

Na jednoj građevinskoj parceli u zoni mješovite namjene mogu se graditi stambene, stambeno-poslovne, poslovne, te pored njih gospodarske i pomoćne građevine koje čine stambenu i gospodarsku cjelinu.

Za obavljanje djelatnosti iz prethodnog stava mogu se koristiti i prostori ili građevine koji ranije nisu bili namijenjeni za tu djelatnost u cijelom ili u dijelu stambenog, pomoćnog ili gospodarskog prostora.

Stambene, stambeno-poslovne ili poslovne građevine u pravilu se postavljaju prema ulici, a pomoćne i gospodarske građevine u drugom planu.

Građevinska područja naselja su površine mješovite (prevladavajuće) namjene u kojima prevladava stambena izgradnja (primarna namjena), te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): javni i društveni, gospodarski (proizvodni, poslovni, ugostiteljsko turistički), športsko-rekreacijski, kao i prometne, zelene površine te komunalni objekti i uređaji.

Građevinska područja iz stavka 1. ovog članka sastoje se od izgrađenog i neizgrađenog dijela, a ucrtana su u grafičkom dijelu Prostornog plana, kartografski prikaz broj 4. "Građevinska područja" u mjerilu 1:5000.

Zone javnog zelenila, parkova i vrtova, trebaju se čuvati od bilo kakve izgradnje uz uređenje šetnica i odmorišta.

Formiranje građevinske čestice unutar građevinskog područja je obvezno za svaku građevinu, površine i oblika koji omogućava njeno racionalno korištenje, te gradnju sukladno ovim odredbama.

Svaka građevinska čestica u građevinskom području mora imati neposredan kolni pristup na javno prometnu površinu najmanje širine 3,0 m.

U slučaju prilaza na državnu, županijsku ili lokalnu cestu potrebno je ishoditi posebne uvjete priključenja u postupku izdavanja lokacijske ili građevinske dozvole.

U slučaju kad se prilaz građevinske parcele na javnu prometnu površinu ostvaruje preko privatnog puta drugog vlasnika, utvrđuje se privremeno služnost prilaza do osnivanja javne prometne površine.

Na građevinskom području naselja mogu se utvrditi uvjeti uređenja prostora za izgradnju novih objekata samo u slučaju ako je prethodno utvrđena lokacijska dozvola za prometnice, odnosno ako građevinska parcela ima pristup na javni put ili javnu prometnu površinu.

Najmanja moguća čestica građevinskog zemljišta može sačinjavati i samu osnovu starog objekta u starim seoskim ambijentima za potrebe rekonstrukcije i sl. ali uz arhitektonsku ispravnost takve izgradnje.

Minimalna udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca iznosi 5,0 m za državne ceste, odnosno 3,0 m za lokalne i stale nerazvrstane ceste.

Građevine na građevnim česticama, koje se jednim dijelom naslanjaju na bujice, gradit će se u skladu s vodoprivrednim uvjetima tj. na udaljenosti koja će omogućiti uređenje

korita vodotoka i izvedbu inundacije potrebite za najveći protok vode, odnosno na udaljenosti koja će omogućiti pravilan pristup vodotoku.

Udaljenost građevinske od regulacijske linije ne primjenjuje se u zaštićenim dijelovima naselja ili kod pojedinačnih zaštićenih građevina, kao i u pretežno izgrađenim dijelovima naselja.

Prilikom dogradnje izgrađenih građevina, dograđeni dio zadržava postojeći građevni pravac.

Minimalna udaljenost građevine od granica susjednih parcela iznosi najmanje 3,0 m za obiteljske kuće odnosno $H/2$ (H je visina građevine do krovnog vijenca) za višestambene, stambeno-poslovne i poslovne građevine.

Objekt se može uz suglasnost međašnika postaviti i bliže od 3,0 m, odnosno $H/2$ od granice susjedne parcele.

Građevinska područja naselja su površine mješovite namjene u kojima prevladava stambena izgradnja niske gustoće te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje: športsko-rekreacijski, zdravstveni, obrazovni, vjerski, trgovački, turističko ugostiteljski i servisni, kao i prometne, zelene površine, komunalni objekti i uređaji.

Sadržaji sekundarne namjene, kao što su radne, poslovne i ostale djelatnosti osim na način da se utvrdi površina određene namjene, mogu se ostvariti korištenjem zasebne građevine, dijela građevine, zasebne parcele ili dijela parcele uz uvjet da ove aktivnosti ne stvaraju buku i ne zagađuju zrak ili tlo iznad dozvoljenih granica, te ne zahtijevaju teški transport.

Na jednoj građevinskoj parceli u zoni mješovite namjene mogu se graditi stambene, stambeno-poslovne, poslovne, te pored njih gospodarske i pomoćne građevine koje čine stambenu i gospodarsku cjelinu.

Za obavljanje djelatnosti iz prethodnog stavka mogu se koristiti i prostori ili građevine koji ranije nisu bili namijenjeni za tu djelatnost u cijelom ili u dijelu stambenog, pomoćnog ili gospodarskog prostora.

Stambene, stambeno-poslovne ili poslovne građevine u pravilu se postavljaju prema ulici, a pomoćne i gospodarske građevine u drugom planu.

Stambenim građevinama smatraju se obiteljske kuće i višestambene zgrade.

Poslovnim građevinama smatraju se građevine:

- namijenjene za tihe i čiste djelatnosti (kancelarije, uredi, trgovački, turističko ugostiteljski sadržaji, frizerski, krojački, postolarski, fotografski i slični uslužni sadržaji)
- namijenjene za bučne i potencijalno štetne po okolinu djelatnosti (manji proizvodni pogoni, te automehaničarske, limarske, lakirerske, bravarske, kovačke, stolarske radionice, klaonice i sl.)

Tihe i čiste djelatnosti mogu se obavljati i u sklopu stambene građevine ukoliko za to postoje tehnički uvjeti.

Bučne i potencijalno štetne djelatnosti lociraju se u rubnim zonama građevinskog područja naselja, a postojeći pogoni se zadržavaju uz provedbu odgovarajućih mjera zaštite.

Pomoćnim građevinama smatraju se: garaže, drvarnice, spremišta, nadstrešnice i sl.
Gospodarskim građevinama smatraju se:

- bez izvora zagađenja (šupe, košnice, sjenici, spremišta poljoprivrednih proizvoda i strojeva, sušare, manji pogoni za preradu i sl.)
- s potencijalnim izvorima zagađenja (staje, svinjci, kokošinjci i sl.)

Prostornim planom se određuje da se u izgrađenost građevinske čestice ne računa projekcija potpuno ukopanih podrumskih dijelova građevine.

Prilikom izgradnje građevine treba nastojati očuvati karakter prirodne konfiguracije terena, iskope svesti na nužnu mjeru, a vidljive zasjeke obraditi prirodnim pokosom, hortikulturnim zahvatima, obložnim zidovima, te kombinacijom navedenih elemenata. Preporuča se, različitom obradom ili kaskadnom izvedbom, raščlanjivanje visokih obložnih zidova u više horizontalnih poteza. Ukoliko se objekt gradi uz bujice, tj. povremene vodene tokove, treba regulirati postojeći tok bujice prema posebnim uvjetima.

Izgradnja ograda pojedinačnih građevinskih čestica treba biti sukladna tradicionalnom načinu građenja i to donji dio visine 1,0 m od punog materijala, te ostali gornji dio transparentan ili u obliku zelene živice.

Iznimno, visina ulične ograde može biti i viša kada je to nužno radi zaštite građevine, načina njenog korištenja ili je u skladu sa susjednim parcelama odnosno tradicijskim načinom gradnje. Visina ograde između susjednih parcela može biti najviše 2,0 m mjereno od kote konačno uređenog terena.

Najmanje 20% površine građevinske čestice mora biti hortikulturno uređeni teren.

Između ceste (ulice) i kuće obvezno je uređenje predvrtova, osim kad je prizemlje građevine namijenjeno društvenoj i/ili poslovnoj namjeni.

Teren oko građevine, potporni zidovi, terase i slično moraju se izvesti da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina.

Podrum može imati veću površinu od površine nadzemne građevine i može zauzeti najviše 70% površine građevinske čestice samo ako se izvodi kao potpuno ukopani dio građevine.

Podrum može biti smješten na manjoj udaljenosti od granice građevinske čestice od one koja je određena Prostornim planom za nadzemni dio građevine, odnosno i na samoj granici građevinske čestice. U tom slučaju, podrum mora biti izveden ispod razine terena, a površina terena nad podrumom izvan površine nadzemne građevine mora biti uređena kao parkiralište, terase i uređene zelene površine (travnjaci, nisko zelenilo, umjetno oblikovani humci, zelene ograde i sl.).

Građevina može imati više podrumskih etaža.

U građevinskom području naselja mogu se graditi obiteljske i višestambene zgrade. Unutar obiteljske kuće, dio se može koristiti za poslovnu djelatnost.

Minimalne dozvoljene površine građevinskih parcela za obiteljske kuće u građevinskom području naselja iznose:

400 m² za otvoreni tip izgradnje,
300 m² za poluotvoreni tip izgradnje,
200 m² za građevine u nizu.

Bruto izgrađenost građevinske parcele za obiteljske kuće može iznositi najviše:

30% za otvoreni tip izgradnje,
50% za poluotvoreni tip izgradnje i građevine u nizu.

Bruto izgrađenost parcele za izgradnju višestambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih građevina ne može biti veća od 50%. Površina građevinske parcele višestambene i poslovne građevine utvrđuje se u postupku izdavanja lokacijske dozvole, shodno potrebama te građevine i obuhvaća zemljište ispod građevine i zemljište potrebno za njenu redovitu upotrebu, kao i zemljište potrebno za rješavanje prometa u mirovanju (parkiralište) u neizgrađenim dijelovima građevinskog područja – područja naselja i na površinama za razvoj naselja, uz uvjet da ne može biti manja od 800 m².

Maksimalna visina obiteljskih stambenih građevina može biti Po+S+P+1+Pk (podrum, suteren, prizemlje, kat i potkrovlje), odnosno 8,5 m, a višestambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih građevina može biti Po+S+P+2 (podrum, suteren, prizemlje, i 2 kata), odnosno 12,0 m.

Krov građevine može biti ravni i/ili kosi.

Ako se građevine izvode s kosim krovom minimalni nagib može iznositi 20⁰, a maksimalni nagib 45⁰.

Krov svojom dužom stranom mora biti paralelan s izohipsama terena.

Omogućava se ugradnja sunčanih kolektora na svim građevinama osim u zaštićenim dijelovima naselja. Sunčani kolektori mogu zauzeti najviše 1/3 ukupne površine krovnih ploha.

Gabariti građevina, oblikovanje i ugrađeni materijali moraju biti usklađeni s namjenom građevine i okolinom, te prilagođeni karakteristikama podneblja.

Iznimno, prilikom rekonstrukcije ili zamjene postojećih građevina na mjestu i u dimenzijama postojećih građevina moguće je ishoditi lokacijsku, odnosno građevinsku dozvolu za gradnju stambene građevine iako nisu ispunjeni uvjeti u pogledu površine čestice, izgrađenosti čestice i udaljenosti građevine od susjedne građevinske čestice u skladu s prethodno navedenim.

Minimalna površina građevinske parcele može iznositi 200 m² iznimno i manje, a što se odnosi na uklapanje izgrađenih objekata u Odredbe, a sa već određenom regulacijskom linijom građevinske parcele.

U izgrađenim dijelovima naselja s tradicijskom arhitekturom, izgrađenost parcele može iznositi do 50%, a udaljenost građevine od ruba parcele ne može biti manja od udaljenosti susjednih građevina od granice parcele. Udaljenost ovih objekata od javno prometne površine mora biti određena na način da zadržava građevinsku liniju postojeće okolne izgradnje.

U svrhu prihvaćanja postojećih tj. izdavanja lokacijskih dozvola za objekte u gusto izgrađenim i zbijenim dijelovima naselja vrijede slijedeće odredbe:

- zbijena gradnja uvjetuje lociranje objekta na među i gradnju ogradnog zida max. visine 1,5 m mjereno od strane više kote terena
- udaljenost objekta od susjedne međe na kojoj drugi objekt ima otvore može biti min. 2,0 m ako na strani susjeda objekt ima otvore ili se može izgraditi do međe ako na toj strani objekt nema otvore
- objekt se može graditi i na samoj liniji trotoara - ulice

Dogradnja objekta može se vršiti s one strane objekta gdje zadovoljava udaljenost od međe 3,0 m, odnosno od objekta H/2. Dogradnja objekta može se vršiti do međe ako uvjeti terena to omogućavaju, a to je kod strmog terena.

Na građevinskoj čestici može se graditi samo jedna glavna stambena ili stambeno-poslovna građevina i pomoćne građevine, kao i gospodarske građevine bez izvora zagađenja, i to:

- u sklopu stambene građevine,
- odvojeno od stambene građevine uz iste uvjete,
- uz susjednu među uz uvjet da je granični zid izveden od vatrootpornog materijala, da se na istom ne izvode otvori, te da se odvod vode s krova riješi na vlastitoj parceli, te uz suglasnost susjeda.

Površina pomoćne građevine uračunava se u površinu izgrađenosti parcele.

Pomoćne građevine

Pomoćne građevine mogu imati najveću visinu Po+P+K (podrum, prizemlje i kosi krov), odnosno najviše 4,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine i najveću površinu od 50 m² ako se grade kao izdvojene tlocrtne površine na građevinskoj čestici. Mogu se smjestiti na udaljenosti od minimalno 3,0 m od granice građevinske čestice, odnosno uz suglasnost međašnika i bliže.

Garaže se u pravilu grade u gabaritu stambene građevine. Izuzetno, u slučaju kosog terena, garaža se može graditi odvojeno i na granici čestice prema javno prometnoj površini na udaljenosti od najmanje 3,0 m od ruba kolnika ukoliko se takvom izgradnjom ne ugrožava sigurnost prometa i ne presijecaju važni prometni tokovi, ali ne prema državnoj cesti. Udaljenost garaže prema državnoj ili županijskoj cesti je najmanje 5,0 m od ruba kolnika ceste.

Pomoćni objekt (garaža) može se graditi i bliže od 3,0 m od granice susjedne parcele na način da se prisloni uz među susjeda s time da ne smije imati otvore prema susjedu ili ukoliko se izgradnjom iste ne ugrožavaju uvjeti stanovanja u susjednom objektu.

Bliže od 3,0 m od granice susjedne građevinske parcele ne mogu se graditi pomoćni objekti sa funkcijom pomoćne kuhinje ili druge namjene ukoliko ista predviđa upotrebu roštilja sa dimnjakom, otvorenog ložišta, kamina i sl.

1.1.6. Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Prostor obuhvata Plana danas je uglavnom djelomično izgrađeno područje ma kojem prevladava funkcija stalnog stanovanja.

Prostor obuhvata Plana prvenstveno je namijenjen stanovanju, stambenoj namjeni. Manji dijelovi obuhvata Plana namijenjeni su javnim zelenim površinama..

Kvalitetu područja trebalo bi bitno poboljšati gradnjom i rekonstrukcijom prometne i komunalne infrastrukture te nadopuniti javnim, društvenih i rekreacijskim sadržajima te zelenim površinama.

Područje obuhvata Plana

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog uređenja općinskog značaja

Ciljevi prostornog uređenja su stvaranje gospodarskih preduvjeta za stimuliranje gospodarskog razvitka temeljenog na obnovljivom korištenju resursa, ekološkoj proizvodnji hrane i održivom razvoju.

2.1.1. Demografski razvoj

Kako za područje obuhvata Plana ne postoje precizirani demografski pokazatelji, a radi se o prostoru koji je prvenstveno tretiran kao mješovita – pretežno stambena zona demografiju bi trebalo tretirati iz Prostornog plana uređenja Općine Hrvace.

2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture

Planirana prometna i komunalna infrastruktura determinirana prostornim planovima višeg reda (Prostorni plan uređenja Općine Hrvace („Službeni glasnik Općine Hrvace broj 05/05, 05/09 i 01/13) sugerira osnovu planske prometne infrastrukture unutar zone obuhvata ovog Plana.

2.1.3. Prometna i komunalna infrastruktura

Cilj prostornog uređenja u odnosu na prometnu i komunalnu infrastrukturu je prvenstveno izgradnja prometne mreže u smislu osiguranja potrebnih profila prometnica ili ulica radi racionalnog korištenja prostora. Unapređenju će isto tako doprinijeti izgradnja svih planiranih vodova infrastrukture.

2.1.4. Očuvanje prostornih posebnosti dijela naselja

Kao prostorne posebnosti koje je bitno očuvati potrebo je napomenuti rahlu izgradnju, nisku gustoću stanovanja i mogućnost uzgoja životinja u ekološki prihvatljivom ambijentu.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja dijela naselja

Analizom urbane problematike razvoja Općine Hrvace, a time i područja obuhvata Plana, potrebno je svrhovito odrediti budući način gradnje odnosno korištenja prostora unutar ove zone.

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednost i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno- povijesnih i ambijentalnih cjelina

Urbanistički plan uređenja za dio naselja Vučipolje treba riješiti u potpunosti neizgrađene prostore unutar područja obuhvata Plana, u smislu osiguranja kvalitetnijeg razvoja stambenih, mješovitih i gospodarskih struktura, a time i kvalitetnijeg načina života.

2.2.2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Urbanističkim planom uređenja za dio naselja Vučipolje a u interesu općeg cilja podizanja kvalitete življenja, urbana obnova temelji se na stvaranju sve primjerenijih uvjeta koji se sastoje od urbanog opremanja neizgrađenog dijela naselja kroz sustavno uređivanje privatnog i javnog prostora i održavanja svih prometnih površina i javnog i zaštitnog zelenila.

Uređivanje prostora naselja temelji se na analizi morfoloških i tipoloških odlika prostora, rezultat kojih je određivanje više ili manje homogenih morfološko-tipoloških cjelina.

Područje obuhvata Plana

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Program gradnje

Program gradnje i uređenja prostora napravljen je na osnovu analize postojećeg stanja i razvojnih mogućnosti te obveza iz Prostornog plana uređenja Općine Hrvace („Službeni glasnik Općine Hrvace“ 05/05, 05/09 i 01/13).

Prostor obuhvata Plana određen je kao stambeno naselje i njihovim pratećim sadržajima.

Dio obuhvata plana namijenjen je površinama infrastrukturnih sustava, te zonama zaštitnog zelenila.

3.2. Osnovna namjena prostora

U zoni obuhvata Urbanističkog plana uređenja za dio naselja Vučipolje predviđene su površine sljedećih namjena:

S – stambena namjena

Z1 – javne zelene površine

IS – površine infrastrukturnih sustava

Stambena namjena – S

Na površinama stambene namjene dozvoljena je gradnja stambenih i stambeno - poslovnih građevina. Prostori poslovne namjene mogu se u stambeno-poslovnim objektima izvoditi samo ako njihova namjena ne ometa osnovnu namjenu stanovanja.

Javne zelene površine – Z1

Javne zelene površine – Z1 oblikovane su radi potrebe zaštite okoliša (tradicionalni krajolici, zaštita od buke, zaštita zraka i druge zaštitne zone). Unutar javnih zelenih površina ne mogu se graditi nikakve građevine osim postave infrastrukturnih vodova ispod zemlje i trafostanice.

Površine infrastrukturnih sustava – IS

Površine infrastrukturnih sustava (IS) su površine na kojima se mogu graditi komunalne građevine i uređaji i građevine infrastrukture na posebnim prostorima i građevnim česticama, te linijske i površinske građevine za promet.

3.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina

Ukupna površina obuhvata Urbanističkog plana uređenja za dio naselja Vučipolje	8,07 ha
1) Stambena namjena (S)	7,14 ha
2) Javne zelene površine (Z1)	0,18 ha
3) Površine infrastrukturnih sustava (IS)	0,75 ha

Očekivana tlocrtna izgrađenost površina stambene namjene (S) 14280 m² (1.42 ha) uz prosječni koeficijent izgrađenosti od 0,2.

Očekivana BRP svih izgrađenih objekata na području obuhvata iznosi cca 35700 m² uz očekivani koeficijent iskoristivosti $K_{is} = 0,5$.

Broj stanovnika dobiven je prema kriteriju 20 parcela, jedna parcela s dvije stambene jedinice, dobivano 40 stambenih jedinica, s prosjekom 2 stanovnika po stambenoj jedinici dobivamo cca 80 stanovnika.

Očekivana gustoća naseljenosti zone stambene namjene na području obuhvata iznosi:

- gustoća stanovanja G_{st} = odnos broja stanovnika i zbroja površina građevnih čestica za stambene građevine

$$G_{st} = 80 \text{ st} / 7,14 \text{ ha} = 11,20 \text{ st/ha}$$

- gustoća stanovanja G_{ust} = odnos broja stanovnika i zbroja površina građevnih parcela za stambene građevine i prateće stambene funkcije (stambene ulice, parkirališta, zelene površine)

$$G_{ust} = 80 \text{ st} / 7,32 \text{ ha} = 10,92 \text{ st/ha}$$

- gustoća stanovanja G_{nst} = odnos broja stanovnika i površine obuhvata plana

$$G_{nst} = 80 \text{ st} / 8,07 \text{ ha} = 9,91 \text{ st/ha}$$

3.4. Prometna i ulična mreža

3.4.1. Ulična mreža

Područjem obuhvata Plana prolazi županijska cesta Ž6082 na koju se vežu ostale nerazvrstane ceste. Osnovna ulična mreža unutar obuhvata Plana sastoji se od novoplaniranih prometnica koje se vežu na županijsku cestu Ž6082. Sve prometnice treba privesti funkciji, a prioritet imaju prometnice koje će u kratkom razdoblju doprinijeti oživljavanju ovog dijela naselja.

Prometna i ulična mreža postavljena je tako da sve građevinske čestice budu dostupne opskrbnim i servisnim vozilima, osobnim vozilima i pješacima.

Parkirališne i garažne potrebe rješavati će se u skladu s Odredbama za provođenje Plana u pravilu na građevnoj čestici.

Za sve javne površine uvjetuje se izvedba bez urbanističko-arhitektonskih barijera.

Ulična mreža prikazana je u kartografskom prikazu 2. – Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža, 2.1. – Promet u mjerilu 1:1000.

3.4.2. Pošta i telekomunikacija

Telekomunikacije

Za razvoj i izgradnju mjesne telekomunikacijske mreže vodove izgrađivati prvenstveno u koridoru ulica, sustavom distribucijske telekomunikacijske kanalizacije i mrežnim kabelima. U cilju zaštite i očuvanja prostora, te sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina težiti objedinjavanju vodova u potrebne koridore.

Podzemne telefonske kabele dopuniti na kompletnu DTK mrežu, tj. korisnički i spojni vod te KTV kabelsku mrežu osigurati u koridorima prometnica, prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08).

Kod izrade projektne dokumentacije za lokacijsku dozvolu, odnosno drugi ekvivalentni akt za građenje, novih ili rekonstrukcije postojećih objekata, ove se trase mogu korigirati radi prilagodbe tehničkim rješenjima, imovinsko-pravnim odnosima i stanju na terenu. Korekcije ne mogu biti takve da onemoguće izvedbu planom predviđenog cjelovitog rješenja.

U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanja kapaciteta mreža i uvođenje novih usluga i tehnologija. U skladu s navedenim planovima na području obuhvata Plana moguća je izgradnja i postavljanje dodatnih osnovnih postaja – smještanjem antena isključivo na planirane objekte.

Pošta

Planovi razvoja poštanske djelatnosti na temelju pokazatelja s pojedinih područja, te na temelju financijske mogućnosti ulaze u sustav planova Hrvatske pošte. Urbanistički plan uređenja ne definira točan položaj jedinice poštanske mreže, ali omogućuje uređenje odnosno izgradnju iste u okviru sadržaja koji upotpunjuju javni standard naselja.

Prikaz telekomunikacijske mreže dan je na kartografskom prikazu 2. – Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža, 2.2. Telekomunikacijska mreža i energetski sustav u mjerilu 1:1000

3.5. Komunalna infrastrukturna mreža

3.5.1. Vodoopskrba

Planirani cjevovodi na području obuhvata Plana vode se kroz koridore prometnica i priključuju se na postojeći vodoopskrbni cjevovod.

Radi ostvarivanja protupožarne sigurnosti unutar zone obuhvata plana mora se izvesti mreža protupožarnih hidranata na maksimalnoj međusobnoj udaljenosti od 80-100 m i najmanjom dovodnom cijevi Φ 110 mm prema važećem Zakonu o zaštiti od požara, te važećem Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara.

Naprijed opisana vodoopskrbna mreža i prikazane dimenzije vodoopskrbnih cjevovoda vezani su sa predviđenom namjenom poslovne zone odnosno budućim sadržajima i objektima.

Potreba za hidrantskom mrežom kod pojedinog objekta (na pojedinoj građevinskoj čestici) definirat će se izradom projektno tehničke dokumentacije za pojedini objekt, te na osnovu požarnog opterećenja iz Elaborata za zaštitu od požara (važeći Zakon o zaštiti od požara te važeći Pravilnik o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara).

Prikaz vodoopskrbne mreže dan je na kartografskom prikazu 2. – Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža, 2.3. Vodnogospodarski sustav u mjerilu 1:1000.

3.5.2. Odvodnja

Za predmetno područje ne postoji izgrađen sustav odvodnje otpadnih voda.

Za kanalizacijski sustav otpadnih i oborinskih voda predviđeni su orijentacioni koridori. Točne trase će se definirati idejnim projektom u postupku ishodaženja lokacijske dozvole ili odgovarajućeg akta za građenje.

Planirana je izgradnja razdjelnog kanalizacijskog sustava. Otpadne vode prikupljaju se u sustav zatvorene kanalizacije te se putem gravitacijskih cjevovoda usmjeravaju prema uređaju za pročišćavanje predviđenim ovim planom.

U sustav javne odvodnje ne smiju se ispuštati otpadne vode i tvari kojima se ugrožava predviđeni hidraulički režim toka odvodnje otpadnih voda, vodonepropusnost cjevovoda, rad kanalizacijskih crpki, tekući nadzor i održavanje objekata kanalizacije ili povećavaju troškovi eksploatacije, kao i tvari koje miješanjem s prijemnikom stvaraju taloge.

Do realizacije sustava javne fekalne odvodnje neophodna je izgradnja vlastitih uređaja za biološko pročišćavanje fekalnih otpadnih voda prije upuštanja istih u teren putem upojnih bunara odgovarajućeg kapaciteta na samoj čestici. Gospodarski subjekti sa industrijskim otpadnim vodama trebaju iste dovesti na nivo kućanskih otpadnih voda prije upuštanja u javni sustav odvodnje putem vlastitih uređaja za predtretman otpadnih voda, odnosno ostvariti sveukupno biološko pročišćavanje u slučaju ispuštanja istih neposredno u recipijent. Odvodnju otpadnih voda treba projektirati sukladno odredbama važećih zakona i smjernicama Hrvatskih voda.

Tehnološke otpadne vode prije priključka na javni sustav odvodnje treba svesti na kvalitetu kućanskih otpadnih voda u skladu s važećim Pravilnikom o graničnim vrijednostima opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama.

Oborinske vode s prometnica, parkirališta većih od 10 parkirnih mjesta, radnih i manipulativnih površina prikupljaju se preko cestovnih kanala i slivnika u zasebne

cjevovode te moraju proći odgovarajući predtretman na separatorima ulja i masti te se zatim upuštaju u recipijent. Obzirom da na predmetnom području nema vodotoka koji bi bili recipijenti oborinske kanalizacije kao recipijent čistih i pročišćenih oborinskih voda predviđa se upojni bunar.

Radi smanjenja opterećenja sustava javne oborinske odvodnje i time i manjih dimenzija iste, predvidjeti da se oblikovanjem parcela i izgradnjom osigura što manji koeficijent otjecanja sa građevinske parcele uz mogućnost da se vlastite oborinske vode sa „čistih“ površina upuštaju u teren na samoj građevinskoj čestici putem manjih upojnih bunara dimenzioniranih na način da se osigura sigurnost od plavljenja okolnog zemljišta i objekata. Isto je moguće učiniti i s oborinskim vodama s parkirnih površina na čestici po ugradnji vlastitih separatora ulja i masti adekvatnih dimenzija.

Prikaz kanalizacijske mreže dan je na kartografskim prikazima 2. – Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža, 2.3. Vodnogospodarski sustav u mjerilu 1:1000.

3.5.3. Elektroopskrba

Konzum zone

Unutar obuhvata plana prolazi DV 10kV Bitelić-Vučipolje, dok se samo napajanje vrši sa TTS VUČIPOLJE 1.

Na osnovu urbanističkih kapaciteta, te primjenom elektroenergetskih normativa za pojedine sadržaje došlo se do procjene vršnog opterećenja pojedinih zona i područja obuhvata Plana u cijelini, što je podloga za planiranje izgradnje elektroenergetskih objekata.

U tablici 1. dat je prikaz procjene urbanističkih kapaciteta i vršnog opterećenja po prostornim jedinicama:

Tablica 1. Vršno opterećenje po prostornim jedinicama

	opis	očekivana. izgrađenost m ²	jedinična snaga W/m ²	el. snaga kW
1	Stambena namjena - S	9000	40 W/m ²	360
2	Javne zelene površine – Z1	1828	5 W/m ²	9,15
5	Površine infrastrukturnih sustava	7500	5 W/m ²	37,5
	UKUPNO			406,7

Zbroj vršnog opterećenja po pojedinim objektima iznosi

$$P_v = 406,7 \text{ kW}$$

Na osnovu zbroja vršnog opterećenja po pojedinim objektima određuje se potreban broj trafostanica 10-20/0,4 kV prema formuli:

$$n = P_{vu} / (\pi * \cos\varphi * f) = 406,7 / (1000 * 0,95 * 0,8) = 0,54 \Rightarrow 1 \text{ TS (630kVA)}$$

Za područje obuhvata, s obzirom na predviđeni konzum te na veličinu područja obuhvata i prostornu raspodjelu konzuma, te udaljenosti od TTS VUČIPOLJE 1 10/0,4 250 kVA potrebno je izgraditi jednu novu trafostanicu minimalno 630 kVA i to na trasi DV10 kV Bitelić –Vučipolje

Sve kabelske veze 20(10) kV izvesti će se tipskim kabelom 20 kV tip 3x [XHE 49A 1x185 mm²]. Lokacije predmetnih kabelskih raspleta, prikazanih u prilogu, su orijentacione i definirat će se u postupku ishođenja lokacijske i građevinske dozvole.

Napajanje električnom energijom planiranih objekata vršiti će se iz planiranih trafostanica 10(20)/0,4 kV tipskim kabelima 1kV, XP00-A 4x150 mm², odnosno 4x95mm² i 4x50mm². Kabeli će se položiti direktno iz pripadajućih TS 10(20)/0,4kV do poliesterskih kabelskih razvodnih ormara (KRO) sa 6 polja, koji će biti locirani uz rub parcela, duž prometnica, odnosno do glavnih razvodnih ormara (GRO) u objektima. Trase kabela će ići u nogostupu prometnica od predmetnih trafostanica ili koridorom predviđenim za elektroenergetske kabele.

Iznimno, mreža niskog napona može se graditi nadzemno na betonskim i drvenim stupovima.

Javna rasvjeta unutar promatrane zone napajat će se iz planiranih trafostanica 10(20)/0,4 kV preko kabelskih razvodnih ormara javne rasvjete (KRO-JR).

Koje će trafostanice napajati javnu rasvjetu ovisit će o dinamici realizacije plana.

KRO-javne rasvjete napajati će se iz pripadajuće trafostanice kabelom 1 kV tip XP00-A 4x150 mm², a za rasplet iz ormara do stupova javne rasvjete koristiti će se kabeli 1 kV tip XP00-A 4x25 mm². U slučaju da proračun pokaže potrebnim, položiti će se i drugi tipovi kabela. Tip i vrsta stupova javne rasvjete i pripadnih rasvjetnih tijela, kao i precizni razmaci odredit će se prilikom izrade glavnog projekta javne rasvjete planiranih prometnica

Uz uvažavanje svih navedenih uvjeta, potreba i prostornih odnosa (razvučena mreža) ovim planom se osigurava izgradnja 1 (jedne) nove trafostanice, koje se planira smjestiti uz novoplaniranu prometnicu, te ih treba u oblikovnom smislu prilagoditi značajkama okoliša. Položaj trafostanice unutar čestice treba odrediti na način koji omogućava pristup kamionima i mehanizaciji u svrhu njihove izgradnje i održavanja.

Za izgradnju trafostanica obavezno je formirati građevnu česticu čija će veličina biti uvjetovana tipom transformatorske stanice, a ukoliko se transformatorska stanica gradi na javnoj površini nije potrebno formiranje nove građevne čestice.

Trafostanice se mogu osim predviđenih, postavljati i na drugim lokacijama, u skladu s idejnim rješenjem i lokacijskom dozvolom ili drugim odgovarajućim aktom za građenje.

Trafostanice se mogu postavljati i u zelenim zonama.

Prikaz elektroopskrbne mreže dan je na kartografskom prikazu 2. – Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža, 2.2. Telekomunikacijska mreža i energetski sustav u mjerilu 1:1000

3.5.4. Opći uvjeti za izgradnju i međusobni raspored vodova komunalne infrastrukture

Idejna urbanistička rješenja su na razini koncepcije prikazana po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture na grafičkim prikazima na kartama u mjerilu 1:1000.

U grafičkom dijelu Plana dani su načelni poprečni presjeci prometnica i prometnih površina s prikazom principa rasporeda pojaseva vodova komunalne infrastrukture koji obuhvaćaju i jedinstveno prikazuju međusobni odnos pojedinih pojaseva vodova komunalne infrastrukture s jedne strane, te njihov položaj u odnosu na planiranu glavnu os odnosno regulacijske linije.

Prijedlog rješenja u osnovi polazi od uvažavanja odnosno zadržavanja položaja one komunalne infrastrukture za premještanje koje nije bilo opravdanja u funkcijskom smislu

ili je pak bilo moguće pronaći takvo rješenje koje ne zahtijeva njezino premještanje. U takvim slučajevima je položaj planirane komunalne infrastrukture u poprečnom profilu raspoređen uz uvjet poštivanja pojasa postojeće, zadržane infrastrukture i u prostorno-fizičkom smislu raspoređen unutar raspoloživog prostora.

Drugi osnovni uvjet za izradu ovog rasporeda pojaseva vodova komunalne infrastrukture polazi od njihovog međusobnog odnosa i rasporeda koji nastoji u cijelosti poštivati važeće propise, te je u pogledu širina pojaseva zadržala njegove odrednice.

U slučajevima u kojima se zadržava postojeća komunalna infrastruktura, osiguranje prostornih potreba planirane infrastrukture treba prilagoditi mogućem stanju.

Poprečne prijelaze infrastrukture treba u pravilu izvoditi u zoni križanja prometnica. Sve poprečne prijelaze infrastrukture treba osigurati na odgovarajući tehnički ispravan način (zaštitne cijevi i sl) i ovo se smatra obvezom prilikom izgradnje ili rekonstrukcije bilo prometnih površina, bilo infrastrukture.

Trase prometnih i komunalnih infrastrukture u ovom Planu dani su načelno i shematski.

3.5.5. Uređenje vodotoka i voda

U slučaju da dođe do plavljenja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine ili poremećaja u vodnom režimu, zaštita od štetnog djelovanja povremenih bujičnih vodotokova i oborinskih odvodnih kanala će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanje vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama.

Postojeća neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do ulijeva u recipijent, a sve u skladu s vodopravnim

uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu «javno vodno dobro» iz razloga izbjegavanja imovinsko-pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji, a koje će se istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka, te održavanje i čišćenje istog. Dimenzioniranje korita treba izvršiti za mjerodavnu protoku dobivenu kao rezultat hidroloških mjerenja ili kao rezultat primjene neke od empirijskih formula.

Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste takvih dimenzija koji će nesmetano propustiti mjerodavne protoke. Ukoliko je potrebno predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta zbog male propusne moći ili dotrajalosti. Također treba predvidjeti oblaganje ulijeva i izljeva novo projektiranih ili rekonstruiranih propusta u dužini min 3,0 m odnosno izraditi tehničko rješenje eventualnog upuštanja «čistih» oborinskih voda u korito vodotoka. Detalje upuštanja oborinskih voda investitor treba usaglasiti sa stručnim službama Hrvatskih voda. Tijekom izvođenja radova potrebno je osigurati neometan protok kroz korito potoka. Na mjestima gdje prometnica prelazi preko reguliranog korita vodotoka (trapezno obloženo korito, betonska kineta i sl.) konstrukciju i dimenzije osnovnih elemenata mosta ili propusta sa svim pripadnim instalacijama treba odrediti na način kojim se ne bi umanjio projektirani slobodni profil korita, kojim će se osigurati statička stabilnost postojeće betonske kinete, zidova ili obaloutvrde, odnosno kojim se neće poremetiti postojeći vodni režim. Os mosta ili propusta postaviti što okomitije na uzdužnu os korita, a širina istog treba biti zadovoljena za prijelaz planiranih vozila. Konstrukcijsko se rješenje mosta ili propusta treba funkcionalno i estetski uklopiti u sadašnje i buduće urbanističko rješenje tog prostora.

Polaganje objekata linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd,) zajedno sa svim oknima i ostalim pratećim objektima uzdužno unutar korita vodotoka odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno sa reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranog korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inudacijskog pojasa za buduću regulaciju. U samo određenim slučajevima udaljenost polaganja se može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno.

Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza je potrebno izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0,50 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod nereguliranog korita dubina iskopa rova za kanalizacijsku cijev treba usaglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestima prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

3.5.6. Korištenje i gospodarenje vodama

Unutar obuhvata Plana nema registriranog korištenja voda, osim onog za potrebe javnog vodoopskrbnog sustava.

3.5.7. Zaštita voda

Urbanističkim planom uređenja „Dio naselja Vučipolje“ predviđene su sve zakonom propisane mjere zaštite voda od onečišćenja, koje može izazvati Planom predviđeno korištenje prostora i izgradnja građevina.

Planiran je razdjelni sustav odvodnje, u skladu s rješenjima i principima zaštite voda planiranim važećim Prostornim planom uređenja Općine Hrvace.

Realizacijom planom predviđenog razdjelnog sustava odvodnje i objekata zaštite voda od onečišćenja (sa uređajem za pročišćavanje otpadnih voda kao jedinstvenog za područje naselja Vučipolje. Uređaj za pročišćavanje Vučipolje, uz prethodni predtretman procesnih otpadnih voda pojedinačnih gospodarskih objekata ili više samostalnih sustava ukupnog pročišćavanja otpadnih voda pojedinačnih gospodarskih objekata), kako na području obuhvata Plana, tako i van njega, ako je izgradnja istih neophodna radi realizacije planiranih gospodarskih objekata, obavezno je ostvariti propisani nivo pročišćavanja radi zaštite kvalitete recipijenta pročišćenih otpadnih voda, voda rijeke Cetine, odnosno osjetljivih podzemnih voda njenog sliva.

Realizacijom sustava odvodnje (kao dijela jedinstvenog sustava područja naselja Hrvace ili samostalnog sustava kao etapno rješenje) sa objektima zaštite voda, ako je izgradnja istih uvjetovana realizacijom namjene i objekata unutar obuhvata Plana, obavezno je ostvariti odgovarajući nivo zaštite prijemnika pročišćenih otpadnih voda, voda Cetina (I+II+stupanj pročišćavanja), odnosno za osjetljive podzemne vode (I+II+III stupanj pročišćavanja).

3.6. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina

3.6.1. Uvjeti i način gradnje

Planom je dozvoljena izgradnja i smještaj stambenih građevina unutar površina stambene namjene – S.

Stambenim građevinama smatraju se: individualne stambene i stambeno-poslovne građevine.

Individualna stambena građevina je stambena građevina koja ima najviše tri stambene jedinice ili stambeno-poslovna građevina kod koje površina namijenjena stanovanju prelazi 50% bruto razvijene površine građevine.

Stambeno-poslovne građevine, uz stambene jedinice, u pravilu u prizemnoj i podrumskoj etaži imaju smještene poslovne sadržaje.

Prostori poslovne namjene mogu se u stambeno-poslovnim građevinama smještati samo ako njihova namjena ne ometa osnovnu namjenu stanovanja.

Prijedlog parcelacije, kojim se određuje mogući oblik i veličina građevne čestice, ucrtan je na kartografskom prikazu 4.3. Prijedlog parcelacije u mj. 1: 1000.

Provedbenim odredbama detaljno su navedene veličine, sadržaji i način oblikovanja za sve građevine i prostore koje će se raditi na prostoru obuhvata.

Dio obuhvata plana namijenjen je površinama infrastrukturnih sustava, te manjim zonama zaštitnog zelenila.

3.6.2. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti o posebnosti i kulturno - povijesnih i ambijentalnih cjelina

Prirodna baština

Područje obuhvata Plana ne nalazi se unutar područja zaštićenih prirodnih vrijednosti.

Kulturna baština

Na području obuhvata Plana nema zaštićenih kulturno povijesnih cjelina.

Ako se pri izvođenju građevinskih i nekih drugih radova naiđe na arheološko nalazište ili pojedinačni nalaz radovi se moraju prekinuti i o nalazu bez odlaganja obavijestiti nadležnu ustanovu.

Mjere očuvanja i zaštite kulturno – povijesnih cjelina i građevina i ambijentalnih vrijednosti propisane su važećim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

3.7. Sprečavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

U urbanističkom kao i u prostornom planiranju kvaliteta okoliša mora biti osnovni kriterij planiranja, odnosno zaštita okoliša je sadržana u načelu integralnog pristupa planiranju i uređenju prostora kao kontinuirana i u svim segmentima prisutna komponenta. Stoga je sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš sadržano u svim dijelovima Plana kroz utvrđivanje mogućnosti i ograničenja korištenja prostora i planiranjem razvoja putem izbora najpovoljnijih opcija.

Glavni cilj zaštite okoliša je očuvanje prostora i dostizanje više razine kakvoće života. Zbog toga je potrebno ustanoviti postojeće stanje okoliša i prirodne baštine, zatečeno stanje prema potrebi sanirati i nove aktivnosti u prostoru usuglašavati s naprednim europskim i hrvatskim zakonodavstvom. Stoga treba težiti s jedne strane ostvarivanju održivog razvitka naselja i kvalitete življenja stanovnika u njima, a s druge strane treba sačuvati i prirodni krajolik, te prirodnu raznolikost pojedinih područja.

Naglasak se stavlja na subjekte koji na bilo koji način koriste prostor kao resurs i svojom djelatnošću vrše utjecaj na okoliš, da se isti dosljedno pridržavaju i provode sve zakonske propise kojima se regulira zaštita prostora i okoliša. Planska usmjerenja nastoje da se sektorski i detaljno jača svaka pojedina kategorija zaštite:

Zrak

Na području obuhvata Plana nema velikih energetskih postrojenja, a osnovni energent u gospodarstvu će biti električna energija, odnosno takozvani čisti energent. Katastrom emisija u okoliš prati će se količina ispuštanja štetnih tvari u zrak iz pojedinačnih ispusta kod svih pravnih i fizičkih osoba koje će posjedovati stacionarne izvore, dok će se Područnom mrežom za praćenje kakvoće zraka za područje Splitsko-dalmatinske županije, koja još nije uspostavljena, pratiti kakvoća zraka na lokacijama zone obuhvata ovog Plana.

U smislu zaštite potrebno je, kako bi se pravodobno i na utemeljen način mogao usmjeravati i kontrolirati razvoj u ovom području i izgradnja u prostoru, osigurati praćenje količina ispuštanja štetnih tvari u zrak iz pojedinačnih ispusta iz stacionarnih izvora kroz Katastar emisija u okoliš.

Voda

U cilju čuvanja i poboljšanja kvalitete voda određuju se i slijedeće mjere i aktivnosti na području obuhvata Plana:

- planiranje i gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda;
- usvojen je razdjelni sustav kanalizacije, kao optimalan i sigurniji za zaštitu okoliša;
- ugradnja separatora ulja i masti na kanalima oborinske kanalizacije, a po potrebi i taložnika;
- usvojen zatvoreni sustav odvodne kanalizacije;
- usvojen je odgovarajući kapacitet sustava odvodnje koji osigurava potrebnu zaštitu okoliša, ljudi i njihove imovine;
- povećati udio zelenih, vodopropusnih površina u cilju poboljšanja režima oborinske odvodnje područja.

Područje obuhvata Plana nalazi se u IV. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti vodozaštitnog područja izvorišta Šilovka.

Unutar zone zaštite izvorišta potrebno je poštivati propise iz važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta, a posebno se zabranjuje:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari, izuzev uskladištenja količina lož ulja dovoljnih za potrebe domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- građenje benzinskih postaja bez zaštitnih građevina za spremnike naftnih derivata (tankvana),
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin kao i izrada podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno graditi prema odredbama ovoga Pravilnika,

- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda i
- upotreba praškastih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega.

Tlo

Tlo se onečišćuje na više načina, a zbog zaštite i sprječavanja ovakvih nepovoljnih utjecaja na tlo potrebno je poduzimati slijedeće mjere i aktivnosti:

- potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati funkcije tla,
- spriječiti zagađivanja zraka iz kojeg se štetni spojevi i teški metali talože u tlo, posebice u blizini industrijskih objekata i duž značajnijih prometnica,
- riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda
- uspostaviti sustav gospodarenja otpadom koji će omogućiti dugoročno, organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom,
- poduzeti pravodobne mjere za saniranje posljedica mogućih akcidenata koji bi uzrokovali onečišćenja tla (prometne nezgode nakon kojih je u okoliš istekla nafta ili naftni derivati, nezgode pri prijevozu opasnih otpada i sl.),

Buka

Na području obuhvata Plana određeni izvor buke predstavljaju trase prometnica. Zaštita od buke uz prometne koridore postiže se putem režimskih ograničenja prometa, preusmjeravanjem teškog prometa na pravce manjeg utjecaja, te izvedbom zaštitnih zelenih pojaseva.

Otpad

S obzirom da okoliš ugrožava neorganizirano i nekontrolirano odlaganje svih vrsta otpada, na području obuhvata Plana potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja otpadom koji će omogućiti dugoročno i sveobuhvatno zbrinjavanje otpada. Potrebno je sve objekte obuhvatiti organiziranim prikupljanjem otpada. Nužno je shvatiti da otpad mora proći određeni predtretman prije završnog zbrinjavanja, te da je velik dio otpada iskoristiv.

Mjere za organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom obuhvaćaju:

- izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada,
- maksimalno korištenje vrijednih svojstava otpada kada njegov nastanak nije moguće izbjeći,
- sigurno odlaganje neiskoristivog otpada sa svim prethodnim i pratećim mjerama i postupcima osiguranja od bilo koje vrste štetnog djelovanja.

Sve ove mjere sadržane su u zakonskoj regulativi, pa je Urbanističkim planom uređenja naglašena potreba njena poštivanja, te uvažavanja načela racionalnog i dobrog gospodarenja prostorom.

Zaštita od požara

1. Pri projektiranju mjere zaštite od požara, kod donošenja dokumenata prostornog uređenja, voditi računa posebno o:
  - mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
  - sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
  - osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,

- osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje, uzimajući u obzir postojeća i nova naselja, građevine, postrojenja i prostore, te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.
- 2. Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku, a u dijelu posebnih propisa gdje ne postoje hrvatski propisi koriste se priznate metode proračuna i modela. Posebnu pozornost obratiti na:
  - Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN br.35/94, 142/03).
  - Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br. 08/06).
  - Garaže projektirati prema austrijskim standardu za objekte za parkiranje TRVB N 106.
  - Stambene zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00.
  - Uredske zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00 odnosno američkim smjernicama NFPA 101/2009
  - Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjernicama; austrijskim standardom TRVB N 138. Prodajna mjesta građevinska zaštita od požara ili američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).
  - Izlazne puteve iz objekta projektirati u skladu američkim smjernicama NFPA 101 (2009.).
- 3. Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnonepropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze projektirati i izvesti u skladu s hrvatskim normama HRN DIN 4102, odnosno priznatim pravilima tehničke prakse prema kojem je građevina projektirana.

Za ugrađene materijale pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o požarnim karakteristikama.
- 4. Građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevina i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine.
- 5. Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja Policijske uprave Splitsko -dalmatinske kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraditi elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.
- 6. U slučaju da će se u objektima stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi, potrebno je postupiti sukladno odredbama članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br. 108/95, 56/2010).

Zaštita od potresa

Prostor obuhvata Plana prema seizmičkim kartama nalazi se u zoni VI° seizmičnosti (po MCS). Izgradnja i saniranje građevina treba se provoditi u skladu s zakonskom regulativom za protupotresnu izgradnju.

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti opisane su u zasebnom elaboratu pod imenom „Plan urbanističkih mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti“ koji je sastavni dio ovog Plana.

Nesmetano kretanje invalidnih osoba

Pristupne putove treba predvidjeti da je moguć pristup invalida do svih građevina preko skošenih rubnjaka. Kod projektiranja potrebno se pridržavati važećih propisa o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje urbanističko-arhitektonskih barijera u urbanističkom planiranju i projektiranju.